Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet

Høringsnotat om forslag til lov om offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger

Indholdsfortegnelse

1. Høringen
1.1 Høringsperiode
1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
2. Høringssvar
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget
2.2.1. Anvendelsesområde og behandlingsgrundlag
2.2.2. Supplerende foranstaltninger, garantier og ressortbekendtgørelser
2.2.3. Teknologineutralitet, AI-definitioner og udviklingsbegrebet
2.2.4. Personoplysningskategorier og følsomme oplysninger
2.2.5. AI-genererede personoplysninger, anonymisering og sletning
2.2.6. Viderebehandling, datadeling og leverandørsamarbejde
2.2.7. Beslutningsstøtte, menneskelig involvering og artikel 22
2.2.8. Dokumentation, kvalitetssikring, ansvar og tilsyn
2.2.9. Grundlæggende rettigheder, sårbare borgere og konsekvensanalyser
2.2.10. Registreredes rettigheder og muligheder for begrænsning efter § 4
2.2.11. Økonomiske konsekvenser, effektivisering og opfølgning
2.2.12. Sundhedsområdet, klinisk AI og patientrettigheder
2.2.13. Klageadgang og uafhængig genvurdering
2.2.14. Parlamentarisk kontrol og orienteringsforpligtelse
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

25. oktober 2026

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet

Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
29982

1. Høringen

1.1 Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger har i perioden fra den 14. september 2026 til den 12. oktober 2026 (28 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev endvidere sendt til Erhvervs- og Digitaliseringsudvalget til orientering. Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 14. september 2026.

Ved høringsfristens udløb den 12. oktober 2026, kl. 12, var der modtaget 41 høringssvar, hvoraf 40 indeholder indholdsmæssige bemærkninger.

Der er efter høringsfristen modtaget tre høringssvar, som er medtaget i dette høringsnotat.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Høringspart	**Høringssvar modtaget**	**Bemærkninger**	**Ingen bemærkninger**
3F	X	X	
Advokatsamfundet			
AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd			
Akademikerne			
Analog Netværket	X	X	
ATP	X	X	
BL – Danmarks almene boliger			
Borger 1	X	X	
Borger 2	X	X	
Borger 3	X	X	
Borger 4	X	X	
Borger 5	X	X	
Borger 6	X	X	
Cybersikkerhedsrådet			
Danmarks Nationalbank			
Danmarks Statistik			
Dansk Arbejdsgiverforening			
Dansk Erhverv	X	X	
Dansk Industri	X	X	
Dansk IT			
Dansk Metal			
Dansk Selskab for Almen Medicin	X	X	
Dansk Socialrådgiverforening	X	X	
Danske A-kasser			
Danske Advokater	X	X	
Danske Annoncører og Markedsførere			
Danske Handicaporganisationer			
Danske Iværksættere			
Danske Professionshøjskoler	X	X	
Danske Regioner	X	X	
Danske Universiteter[1]	X	X	
DANVA			
Dataetisk Råd	X	X	
Datatilsynet	X	X	

[1] Individuelle bemærkninger fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Danmarks Tekniske Universitet vedlagt som bilag.

Den Danske Dommerforening			
Det Centrale Handicapråd			
Digital Lead			
Digital Sikkerhed			
DIRA (Dansk Robot Netværk)			
DKCERT			
Domstolsstyrelsen	X	X	
Edora A/S	X	X	
EG Danmark	X	X	
Erhvervshus Fyn			
Erhvervshus Hovedstaden			
Erhvervshus Midtjylland			
Erhvervshus Nordjylland			
Erhvervshus Sjælland			
Erhvervshus Sydjylland			
F&P	X	X	
Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)			
Faxe Kommune	X	X	
FDIH			
Finans Danmark			
Finanstilsynet	X	X	
FOA			
Forbrugerrådet Tænk	X	X	
Fonden Dansk Standard			
Foreningen Danske Revisorer			
FSR Danske Revisorer	X	X	
Green Power Denmark			
GRO Capital A/S og QUMEA Danmark	X	X	
GTS-foreningen			
HK Danmark	X	X	
IBIZ-center			
IDA Teknologivurdering	X	X	
Ingeniørforeningen IDA	X	X	
IN Groupe Denmark A/S			
Institut for Menneskerettigheder	X	X	
IT-Branchen	X	X	
IT-Politisk Forening	X	X	
Justitia	X	X	
KL	X	X	
KMD			
KOMBIT	X	X	
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen			
Københavns Kommune	X	X	
Landbrug og Fødevarer			
LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud			
MADE			

Mastercard Payment Services Denmark A/S			
Microsoft Danmark			
Nets DanID			
NNIT			
Odense Robotics			
Priway ApS	X	X	
Prosa			
Psykiatrifonden			
Rigsrevisionen	X		X
Rådet for Digital Sikkerhed	X	X	
Rådet for Socialt Udsatte			
SMV Danmark			
TEKNIQ			
Teleindustrien			
Ældresagen	X	X	
Aalborg Kommune	X	X	
Aarhus Kommune	X	X	

2. Høringssvar

Nedenfor gives et kort resumé af de væsentligste bemærkninger i de indkomne høringssvar om udkastet til forslag om lov om offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Høringssvarene viser overordnet opbakning til formålet om et tydeligere og mere ensartet retligt grundlag for offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer. Det fremhæves, at en generel hjemmel kan afhjælpe usikkerhed, understøtte offentlig innovation og give mulighed for bedre kvalitet, effektivisering og mere sammenhængende løsninger. Flere bemærkninger knytter dog denne opbakning til forudsætningen om klare rammer for opgavevaretagelse, databeskyttelse og ansvar.

Et gennemgående tema i høringssvarene er, at lovforslagets brede anvendelsesområde ikke modsvares af tilstrækkeligt klare formål, afgrænsninger og retssikkerhedsgarantier. Nogle ønsker i den forbindelse bindende minimumskrav, navnlig ved behandling af helbredsoplysninger og andre risikofyldte anvendelser.

Der er endvidere et gennemgående ønske om fælles, konkret og praksisnær vejledning, som kan understøtte en ensartet forståelse og anvendelse af loven på tværs af den offentlige sektor. Der efterspørges navnlig vejledning om lovforslagets anvendelsesområde, behandlingsgrundlag, menneskelig involvering og samspillet med øvrig relevant regulering. Flere ønsker desuden konkrete eksempler og typetilfælde, der kan bidrage til at tydeliggøre lovens praktiske anvendelse. Der efterspørges herudover en nærmere afklaring af, hvornår der skal fastsættes supplerende foranstaltninger og garantier efter lovforslagets § 3, stk. 2, herunder

hvem der skal foretage vurderingen, og hvordan behovet for sådanne foranstaltninger kan håndteres i praksis.

Derudover viser høringssvarene et gennemgående ønske om større klarhed mellem gældende krav i sektorlovgivning og EU-lovgivning, herunder navnlig forordningen om kunstig intelligens, databeskyttelsesforordningen, forordningen om medicinsk udstyr og forvaltningsretten. I den forbindelse ses et ønske om, at der i lovforslaget fastsættes specifikke krav til bl.a. dokumentation, konsekvensanalyse, risikovurdering, menneskelig kontrol og CE-mærkning, som afspejler anden gældende lovgivning.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender ønsket om supplerende vejledning, der skal konkretisere anvendelsen af lovforslaget.

Det er på den baggrund ministeriets intention, at lovforslaget skal suppleres af en vejledningsindsats, der kan understøtte en ensartet forståelse og anvendelse af loven på tværs af den offentlige sektor. Vejledningen vil bl.a. kunne bidrage til at tydeliggøre samspillet med anden gældende regulering og understøtte den praktiske anvendelse af lovforslaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at Datatilsynet allerede har udarbejdet meget vejledningsmateriale om databeskyttelsesreglerne. Dette vejledningsmateriale omfatter bl.a. generelle vejledninger, et katalog med foranstaltninger og skabeloner for konsekvensanalyser, herunder specifikt for AI-projekter. Det er derfor ministeriets intention, at den videre vejledningsindsats vil skulle indtænkes og ses i sammenhæng med vejledningsmaterialet fra Datatilsynet.

Forsknings-, Uddannelses-, og Digitaliseringsministeriet ser i høringssvarene et ønske om nærmere konkretiserede krav vedrørende dokumentation, konsekvensanalyse, menneskelig kontrol og CE-mærkning. I den forbindelse bemærkes det dog, at disse forpligtelser for offentlige myndigheder og organer allerede findes i eksisterende lovgivning, herunder når der gøres brug af AI-systemer eller bestemte produkter.

Lovforslaget har ikke til formål at fastsætte yderligere krav til AI-systemer end dem, der allerede følger af den eksisterende lovgivning. De eksisterende regelsæt indeholder således allerede krav, der bl.a. har til formål at imødegå risici ved behandling af personoplysninger, offentlig sagsbehandling og anvendelse af AI-systemer i en tilstrækkelig grad.

Det er derfor ministeriets vurdering, at der vil skulle fokuseres på forståelsen og efterlevelsen af disse krav frem for ved at indføre yderligere eller overlappende krav i lovforslaget.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Anvendelsesområde og behandlingsgrundlag

Høringsparter: 3F; Borger 2, Danske Universiteter; Domstolsstyrelsen; Danske Professionshøjskoler; Danske Regioner; Datatilsynet; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); KOMBIT; KL; DI; Dansk Erhverv; Priway ApS; Forbrugerrådet

Tænk.

Der efterspørges en tydeligere afgrænsning af lovforslagets personelle og materielle anvendelsesområde, herunder hvilke offentlige myndigheder, offentlige organer og private aktører der kan anvende lovens hjemmel, og hvilke typer opgaver der er omfattet. Spørgsmålene vedrører navnlig institutioner, der varetager både myndighedsopgaver og andre aktiviteter, herunder undervisning, forskning, administration og drift, samt private aktører, der udfører offentligt regulerede opgaver.

Der efterspørges endvidere en præcisering af, hvordan lovforslagets § 3 skal anvendes sammen med databeskyttelsesforordningens behandlingsgrundlag, herunder navnlig artikel 6, stk. 1, litra c og e. Det fremhæves, at offentlige myndigheders og organers opgavevaretagelse ikke nødvendigvis hviler på en udtrykkelig lovbestemmelse om den enkelte administrative aktivitet, men også kan omfatte opgaver efter generelle kompetenceregler. Der ønskes derfor klarhed over, i hvilket omfang lovforslaget omfatter intern administration, personaleadministration, it-drift, forskning, undervisning og andre støttefunktioner.

Flere høringsparter efterspørger desuden en nærmere begrundelse for lovforslagets brede anvendelsesområde og nødvendigheden af en generel hjemmel. Det fremhæves i den forbindelse, at behovet for et supplerende retsgrundlag bør vurderes på baggrund af den konkrete behandlings karakter og konsekvenser for de registrerede, og at anvendelsen af AI-systemer ikke i sig selv nødvendigvis medfører et behov for særskilt lovhjemmel. Der efterspørges derfor en tydeligere afgrænsning af, hvilke behandlingsaktiviteter lovforslaget skal muliggøre, samt hvordan hensynet til nødvendighed og proportionalitet sikres.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at lovforslaget har til formål at etablere et generelt supplerende retsgrundlag for offentlige myndigheders og organers behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer.

Lovforslagets anvendelsesområde er bevidst fastlagt bredt med henblik på at omfatte forskellige former for offentlige myndigheder og organer, herunder institutioner med forskellig organisering og opgavevaretagelse, der behandler personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Dette omfatter efter omstændighederne også private aktører og selvejende institutioner i det omfang, de varetager opgaver i et offentligt øjemed.

Ministeriet finder det i den forbindelse ikke hensigtsmæssigt at foretage en udtømmende afgrænsning af, hvilke konkrete institutioner eller aktiviteter der er omfattet af lovforslaget. Det er derimod ministeriets vurdering, at denne vurdering mest hensigtsmæssigt foretages af den enkelte myndighed eller det enkelte organ, som har det nærmeste kendskab til sin opgavevaretagelse og det retlige grundlag for behandlingen af personoplysninger. Vurderingen vil således skulle foretages konkret af den dataansvarlige myndighed eller det dataansvarlige organ med inddragelse af dennes databeskyttelsesrådgiver (DPO).

Ministeriet bemærker samtidig, at lovforslagets materielle anvendelsesområde er afgrænset til udvikling og anvendelse af AI-systemer til understøttelse af

opgavevaretagelse efter anden lovgivning, jf. lovforslagets § 3, stk. 1. Lovforslaget etablerer dermed ikke et selvstændigt grundlag for, at offentlige myndigheder og organer kan varetage nye opgaver, men giver mulighed for at anvende AI-systemer som led i de opgaver, som myndighederne og organerne allerede har ret eller pligt til at varetage efter anden lovgivning.

Det bemærkes, at hvis lovforslagets anvendelsesområde udvides til også at omfatte behandlingsgrundlag efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c, så ville lovforslagets anvendelsesområde blive for bredt. Da "offentlige myndigheder og organer" er defineret bredt i lovforslaget, vil der navnlig være risiko for at diverse private aktører, der behandler personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c, men ikke som led i myndighedsudøvelse, vil kunne anvende det supplerende retsgrundlag.

Da der i den offentlige sektor er betydeligt overlap mellem databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e, er det Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at der ikke er tilstrækkelige hensyn, der taler for, at udvide lovforslagets anvendelsesområde til at omfatte databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c. Det bemærkes endvidere, at offentlige myndigheder og organer må have et vist skøn ift. fastlæggelsen af, om de behandler personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c eller e.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet finder det hensigtsmæssigt at etablere et bredt nationalt supplerende retsgrundlag, der kan anvendes på tværs af den offentlige sektor. Med denne tilgang undgås det, at myndighedernes muligheder for at udvikle og anvende AI-systemer er afhængige af løbende og særskilte lovgivningsinitiativer.

2.2.2. Supplerende foranstaltninger, garantier og ressortbekendtgørelser

Høringsparter: Dansk Erhverv; DI; KOMBIT; FSR Danske Revisorer; KL; IT-Branchen; Danske Regioner; Datatilsynet; Justitia; IT-Politisk Forening; Borger 2, Borger 5; Rådet for Digital Sikkerhed; Ældre Sagen; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Dansk Socialrådgiverforening; Priway ApS.

Flere høringsparter efterspørger en nærmere afklaring af bemyndigelsen i lovforslagets § 3, stk. 2, herunder hvornår der skal fastsættes supplerende foranstaltninger og garantier til beskyttelse af de registreredes rettigheder, og hvem der har ansvaret for at vurdere behovet herfor. Der efterspørges desuden klarhed over, hvilken betydning det har for anvendelsen af lovforslagets § 3, stk. 1, hvis der ikke er udstedt en bekendtgørelse på det pågældende ressortområde.

En høringspart peger desuden på en mulig uoverensstemmelse mellem bemyndigelsen i lovforslagets § 3, stk. 2, og formuleringerne i lovforslagets bemærkninger om fastsættelse af supplerende foranstaltninger. Der efterspørges derfor en præcisering af, hvorvidt der er tale om en mulighed eller en forpligtelse til at fastsætte sådanne foranstaltninger.

En række høringsparter finder, at bemyndigelsen bør suppleres af en forpligtelse til at fastsætte bindende minimumskrav, navnlig ved behandling af følsomme

personoplysninger, profilering og andre behandlinger, der kan indebære særlige risici for de registrerede. Andre fremhæver derimod behovet for en fleksibel og risikobaseret tilgang, hvor behovet for yderligere foranstaltninger vurderes under hensyntagen til den konkrete behandling og de allerede gældende krav.

Der peges endvidere på behovet for koordinering mellem ressortområderne med henblik på at undgå uhensigtsmæssige forskelle i reguleringen, særligt ved udvikling og anvendelse af fællesoffentlige AI-systemer.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender høringsparternes ønske om større klarhed over anvendelsen af lovforslagets § 3, stk. 2, herunder vurderingen af behovet for supplerende foranstaltninger og garantier til beskyttelse af de registreredes rettigheder.

Ministeriet bemærker, at lovforslagets § 3, stk. 1, etablerer et generelt supplerende retsgrundlag for offentlige myndigheders og organers behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer. Bemyndigelsen i § 3, stk. 2, giver derimod de enkelte ressortministre mulighed for at fastsætte nærmere regler om supplerende foranstaltninger og garantier til beskyttelse af de registreredes rettigheder.

Bemyndigelsen skal bl.a. ses i lyset af, at databeskyttelsesforordningen for visse behandlinger stiller krav om, at retsgrundlaget sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af de registreredes rettigheder og interesser. Det gælder eksempelvis ved behandling af følsomme personoplysninger af hensyn til væsentlige samfundsinteresser efter forordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Bestemmelsen giver således mulighed for at fastsætte sådanne foranstaltninger og garantier ved bekendtgørelse i det omfang, de ikke allerede er sikret i den gældende regulering.

Bestemmelsen udgør således ikke et selvstændigt retsgrundlag for behandling af personoplysninger, men kan anvendes til at fastsætte foranstaltninger eller garantier, som kan udgøre minimumsforanstaltninger for behandling af personoplysninger i konkrete tilfælde. Bestemmelsen kan desuden bruges til at understøtte fastsættelsen af foranstaltninger eller garantier, hvis disse er nødvendige for, at en behandling kan ske lovligt.

Ministeriet har på baggrund af høringssvarene præciseret forholdet mellem de to bestemmelser i lovforslagets bemærkninger. Hertil er bemyndigelsen i § 3, stk. 2, justeret, således at den udtrykkeligt omfatter både foranstaltninger og garantier til beskyttelse af de registreredes rettigheder.

Ministeriet bemærker endvidere, at behovet for supplerende foranstaltninger og garantier vil afhænge af den konkrete behandlings karakter og konsekvenser for de registrerede samt de forpligtelser, der allerede følger af den øvrige gældende regulering. Det er således ikke anvendelsen af et AI-system i sig selv, der medfører et krav om yderligere regulering ved bekendtgørelse.

Ministeriet finder det i den forbindelse hensigtsmæssigt, at lovforslaget etablerer et bredt nationalt retsgrundlag, samtidig med at der gives mulighed for at fastsætte

yderligere foranstaltninger og garantier på de enkelte ressortområder, hvor der er behov herfor. Herved kan der tages højde for, at offentlige myndigheder og organer varetager forskellige opgaver, og at behovet for beskyttelsesforanstaltninger derfor kan variere betydeligt.

Det er således ikke ministeriets intention at fastsætte generelle og obligatoriske minimumskrav til samtlige behandlinger omfattet af lovforslaget. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at der allerede efter databeskyttelsesforordningen, forordningen om kunstig intelligens og relevant sektorlovgivning gælder en række krav, der har til formål at beskytte de registreredes rettigheder.

Ministeriet bemærker samtidig, at den manglende udstedelse af en bekendtgørelse efter § 3, stk. 2, ikke i sig selv er til hinder for anvendelsen af retsgrundlaget i § 3, stk. 1. Det forudsætter imidlertid, at den konkrete behandling i øvrigt opfylder de gældende databeskyttelsesretlige krav, herunder eventuelle krav om passende og specifikke foranstaltninger og garantier.

Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at den valgte ordning rummer den rette balance mellem ønsket om fælles bindende garantier og behovet for en fleksibel regulering, der kan tilpasses de konkrete forhold på de enkelte ressortområder.

2.2.3. Teknologineutralitet, AI-definitioner og udviklingsbegrebet

Høringsparter: Dansk Erhverv; DI; KL; Datatilsynet; FSR Danske Revisorer; Danske Universiteter; GRO Capital A/S og QUMEA Danmark; HK Danmark; IT-Branchen.

Flere høringssvar efterspørger en mere teknologineutral afgrænsning af lovforslaget. Det fremhæves, at andre digitale beslutnings- og arbejdsgangsstøtteværktøjer kan behandle personoplysninger på måder, der svarer til AI-systemers funktion og risici, selv om de falder uden for definitionen i forordningen om kunstig intelligens. Der ønskes derfor enten et bredere anvendelsesområde eller en præcisering af, at vurderingen af behandlingsgrundlag og databeskyttelseskrav beror på den konkrete behandling og dens konsekvenser frem for alene på teknologibetegnelsen.

Der ønskes desuden en nærmere afgrænsning af begrebet udvikling, herunder træning, gentræning, test, videreudvikling og ændringer af eksisterende løsninger. Dette bør ses i sammenhæng med roller og forpligtelser i forordningen om kunstig intelligens, således at det står tydeligere, hvornår en myndighed eller leverandør anses som henholdsvis udbyder og idriftsætter, og hvornår videreudvikling kan ændre ansvarsfordelingen. Samspillet med sektorregulering og produktkrav på bl.a. velfærds- og sundhedsområdet ønskes belyst.

Endelig efterlyses praktiske afgrænsninger for generativ AI og AI-agenter, der ikke alene producerer tekst, men også foretager søgninger, klassifikationer eller handlinger i myndigheders sags- og journalsystemer. Det fremhæves, at disse funktioner aktualiserer spørgsmål om menneskelig kontrol, notatpligt, journalisering og systemernes ansvarlige indretning.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at

databeskyttelsesforordningen som udgangspunkt er teknologineutral. Det bemærkes dog, at Datatilsynet i sin praksis, som noget særligt har haft en strengere tilgang til behovet for et klart og tydeligt retsgrundlag i tilfælde, der omfatter brugen af kunstig intelligens-løsninger til beslutningsstøtte. Heraf udspringer behovet for lovforslaget også.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet finder det væsentligt, at lovforslaget ikke omfatter yderligere teknologier end dem, som er behandlet i Datatilsynets praksis. En udvidelse vil nemlig skabe en risiko for, at der fremadrettet ses en mere restriktiv praksis om brugen af alle teknologier, hvilket strider imod teknologineutraliteten i databeskyttelsesforordningen.

Samtidig finder Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet det ikke hensigtsmæssigt at lovgive om hypotetiske fremtidige teknologier, der måtte kræve et supplerende retsgrundlag, da manglende kendskab til sådanne teknologier skaber en risiko for, at der ikke kan stilles fornødne garantier for den registreredes rettigheder.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet foreslår i lovforslaget at anvende begrebet "AI-system" til at afgrænse anvendelsesområdet. Begrebet "AI-system" ses også defineret i forordningen om kunstig intelligens og er i øvrigt suppleret med retningslinjer på området. Dermed findes der en dybdegående og veloovervejet definition af kunstig intelligens-løsninger, som er harmoniseret på EU-niveau. AI-systemer efter forordningen om kunstig intelligens vil ligeledes være underlagt en række forpligtelser, der understøtter beskyttelsen af fysiske personers interesser og rettigheder.

Dermed vurderer Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, at det er hensigtsmæssigt at afgrænse lovforslagets anvendelsesområde til "AI-systemer" forstået i overensstemmelse med forordningen om kunstig intelligens.

AI-agenter og generativ AI vil være omfattet af lovforslagets anvendelsesområde, så længe disse er omfattet af definitionen af "AI-systemer" efter forordningen om kunstig intelligens. Der henvises til EU-Kommissionens retningslinjer for definitionen af et AI-system som fastlagt i forordning (EU) 2024/1689 (forordningen om kunstig intelligens) for vurderingen af om AI-agenter og generativ AI udgør AI-systemer.

Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at brugen af begrebet "AI-system" efter forordningen om kunstig intelligens understøtter en ensartet forståelse af AI. Dermed mener Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet også, at lovforslaget rammer den rette balance mellem de forskellige høringssvar, der ønsker hhv. mere teknologineutralitet og flere teknologier omfattet. Der foretages dermed ingen justering af lovforslaget på dette punkt.

Forsknings -, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at den særskilte definition af »udvikling«, som indgik i det udkast til lovforslag, der blev sendt i høring, er udgået af lovtekniske årsager. Lovforslaget omfatter dog fortsat både udvikling og anvendelse af AI-systemer. Hvorvidt en behandling af personoplysninger sker som led i udvikling af et AI-system, beror på en vurdering af de

konkrete aktiviteter. Lovforslaget fastlægger ikke i sig selv myndighedens eller organets rolle og ansvar efter databeskyttelsesforordningen og forordningen om kunstig intelligens. Lovforslaget ændrer ikke rolle- og ansvarsfordelingen efter de to forordninger, og offentlige myndigheder og organer skal derfor fortsat afklare deres rolle og forpligtelser særskilt efter hvert regelsæt.

2.2.4. Personoplysningskategorier og følsomme oplysninger

Høringsparter: KOMBIT; FSR Danske Revisorer; Borger 2; Borger 3; KL; Danske Professionshøjskoler; Borger 5; Datatilsynet; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Priway ApS.

Der ønskes en mere udtrykkelig afklaring af, hvilke kategorier af personoplysninger der kan behandles efter den foreslåede § 3, og om bestemmelsen udgør det fornødne supplerende retsgrundlag for behandling af særlige kategorier af personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 9 og oplysninger om straffedomme og lovovertrædelser efter artikel 10. Uklarheden knytter sig både til forholdet mellem artikel 6 og artikel 9 og 10, samt hvilke yderligere betingelser eller beskyttelsesforanstaltninger der kan være nødvendige i konkrete tilfælde.

Det fremhæves, at behandlingsaktivitetens karakter, formål og konsekvenser for den registrerede har betydning for vurderingen af hjemmelsgrundlaget og kravene til passende garantier. I denne sammenhæng efterspørges især tydeligere rammer, hvor oplysningerne vedrører helbred, sociale forhold eller andre følsomme forhold, eller hvor særlige oplysninger forekommer som en del af store datasæt.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet har på baggrund af bemærkninger vedrørende usikkerhed om hjemlen i lovforslagets § 3, stk. 1, præciseret, at retsgrundlaget omfatter alle kategorier af personoplysninger, herunder særlige kategorier af personoplysninger og personoplysninger om straffedomme og lovovertrædelser efter databeskyttelsesforordningens artikel 9 og 10.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at behandling af sådanne oplysninger både kræver et behandlingsgrundlag efter databeskyttelsesforordningens artikel 6 og opfyldelse af de yderligere betingelser i artikel 9 eller 10. Lovforslagets § 3, stk. 1, udgør et generelt supplerende retsgrundlag for behandling efter artikel 6, stk. 1, litra e, men erstatter ikke disse yderligere betingelser.

Ved behandling af særlige kategorier af personoplysninger skal offentlige myndigheder og organer således også identificere en relevant undtagelse til forbuddet i artikel 9, stk. 1. Visse af undtagelserne stiller krav om, at retsgrundlaget sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af de registreredes rettigheder og interesser. Det gælder eksempelvis ved behandling af hensyn til væsentlige samfundsinteresser efter artikel 9, stk. 2, litra g. Ved behandling af oplysninger om straffedomme og lovovertrædelser skal betingelserne i artikel 10 tilsvarende være opfyldt.

Da lovforslaget alene omfatter opgavevaretagelse efter anden lovgivning, vil offentlige myndigheder og organer i mange tilfælde allerede have identificeret et grundlag for behandling af sådanne oplysninger. Det skal dog konkret vurderes,

om dette grundlag også omfatter den påtænkte behandling ved udvikling eller anvendelse af AI-systemer, og om de nødvendige foranstaltninger og garantier er på plads.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker derudover, at lovforslagets § 3, stk. 2, ikke kan anvendes til at etablere et yderligere retsgrundlag for behandling af personoplysninger. Bemyndigelsesbestemmelsen giver derimod mulighed for at fastsætte foranstaltninger og garantier, bl.a. hvor dette er nødvendigt for at opfylde databeskyttelsesforordningens krav, og disse ikke allerede er sikret på anden vis.

Bemyndigelsen kan herudover anvendes, hvor ressortministeren vurderer, at der er behov for minimumsforanstaltninger eller -garantier til beskyttelse af de registreredes rettigheder, bl.a. hvis et AI-system skal anvendes af flere myndigheder inden for samme sektorområde.

2.2.5. AI-genererede personoplysninger, anonymisering og sletning

Høringsparter: Borger 3; DI; Dansk Erhverv; IT-Branchen; Datatilsynet; Borger 6; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Edora Group; EG Danmark A/S; Priway ApS; Danske Professionshøjskoler; Justitia; IT-Politisk Forening; Rådet for Digital Sikkerhed; Dansk Socialrådgiverforening.

En række høringsparter efterspørger en nærmere afklaring af, hvornår AI-modeller, deres parametre og output udgør personoplysninger, herunder hvornår oplysninger kan anses for anonymiserede. Det fremhæves, at fjernelse af direkte identifikatorer ikke nødvendigvis udelukker muligheden for genidentifikation, ligesom AI-systemer kan generere nye personoplysninger i form af profiler, klassifikationer og vurderinger på grundlag af eksisterende oplysninger. Der ønskes derfor større klarhed om, hvordan sådanne oplysninger skal behandles efter databeskyttelsesreglerne, herunder i forhold til behandlingsgrundlag, formålsbegrænsning og eventuel videregivelse.

Flere høringsparter peger på behovet for tydeligere rammer for anvendelsen af AI-systemer til profilering, navnlig hvor historiske oplysninger anvendes til risikovurderinger eller vurderinger af konkrete borgere. Der fremhæves i den forbindelse risici for uigennemsigtig profilering, fejlagtige oplysninger og manglende mulighed for menneskelig efterprøvelse. Der efterspørges derfor klare krav til oplysningernes kvalitet og rigtighed samt anvendelse af anonymisering, pseudonymisering og andre privatlivsfremmende teknologier.

Der rejses endvidere spørgsmål om betydningen af efterfølgende sletning af de personoplysninger, som et AI-system er trænet på. Nogle høringsparter ønsker det præciseret, at sletning af de oprindelige træningsdata ikke automatisk medfører krav om gentræning eller udfasning af en AI-model, hvis modellen ikke længere indeholder personoplysninger. Andre fremhæver behovet for løbende kontrol med AI-systemers resultater og mulighed for at justere eller standse systemer, der viser alvorlige fejl.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at lovforslaget alene finder anvendelse på behandling af oplysninger, der kategoriseres som

personoplysninger efter databeskyttelsesforordningen. Anonymiserede oplysninger falder således uden for lovforslagets anvendelsesområde. Lovforslaget fastsætter ikke selvstændige kriterier for, hvornår oplysninger er anonymiserede, idet denne vurdering fortsat skal foretages efter de gældende databeskyttelsesretlige regler.

Det bemærkes dog, at Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet har præciseret forholdet mellem anonymiserede personoplysninger og anvendelsesområdet og dermed imødekommet ønsker om uddybning af dette opmærksomhedspunkt.

Datatilsynet har tidligere udtalt, at AI-modeller ikke i sig selv udgør en personoplysning (j. nr. 2023-212-0021). Her konstaterer Datatilsynet, at en AI-model som et klart udgangspunkt ikke i sig selv udgør personoplysninger, men alene er resultatet af behandlingen af personoplysninger. På baggrund af dette, vurderer Datatilsynet også, at AI-modeller som udgangspunkt ikke er omfattet af databeskyttelsesreglerne og dermed godt kan videregives. Det bemærkes dog også, at såfremt personer kan re-identificeres ved at udlede personoplysninger af AI-modeller, f.eks. ved cyberangreb på AI-modellen, vil disse udledte personoplysninger være omfattet og skulle beskyttes efter databeskyttelsesreglerne.

Ministeriet bemærker endvidere, at udvikling og anvendelse af AI-systemer, herunder til beslutningsstøtte og profilering, kan medføre, at der genereres nye personoplysninger på baggrund af allerede eksisterende oplysninger. Sådanne afledte oplysninger vil ligeledes være omfattet af databeskyttelsesreglerne i det omfang, de vedrører en identificeret eller identificerbar fysisk person.

Det forhold, at der genereres nye personoplysninger, medfører imidlertid ikke i sig selv et krav om et særskilt behandlingsgrundlag. Det afgørende er, at både genereringen og den efterfølgende anvendelse af oplysningerne sker inden for rammerne af et lovligt behandlingsgrundlag og i overensstemmelse med de øvrige databeskyttelsesretlige krav. Dette omfatter bl.a. de grundlæggende principper om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning, dataminimering og rigtighed efter databeskyttelsesforordningens artikel 5.

For så vidt angår spørgsmålet om sletning af træningsdata bemærker ministeriet, at sletning af de oprindelige personoplysninger ikke i sig selv nødvendigvis medfører, at en AI-model skal slettes eller gentrænes. Det afgørende er bl.a., om modellen fortsat indeholder personoplysninger, og om den efterfølgende anvendelse sker i overensstemmelse med gældende ret.

Ministeriet bemærker i den forbindelse, at der efter forordningen om kunstig intelligens for visse AI-systemer gælder krav til bl.a. datakvalitet, korrekthed, robusthed og risikostyring. Hertil kommer de almindelige databeskyttelsesretlige og forvaltningsretlige krav, der fortsat skal iagttages ved anvendelsen af AI-systemer. Det er derfor ministeriets vurdering, at der ikke bør fastsættes særskilte regler om sletning eller gentræning af AI-modeller i lovforslaget, men at disse spørgsmål må vurderes inden for rammerne af den øvrige gældende regulering.

På den baggrund finder ministeriet ikke anledning til at fastsætte yderligere krav til

anonymisering, profilering eller behandling af AI-genererede personoplysninger i lovforslaget. Det vil fortsat påhvile den enkelte offentlige myndighed eller det enkelte offentlige organ at sikre, at behandlingen af personoplysninger og anvendelsen af AI-systemer sker i overensstemmelse med gældende ret.

2.2.6. Viderebehandling, datadeling og leverandørsamarbejde

Høringsparter: HK Danmark; Borger 2; Borger 3; Borger 6; DI; Danske Regioner; Justitia; IT-Politisk Forening; Datatilsynet; Ingeniørforeningen IDA; Rådet for Digital Sikkerhed; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Danske Advokater; EG Danmark A/S; Priway ApS; KOMBIT; Dansk Erhverv; KL; IT-Branchen; FSR Danske Revisorer; F&P; Edora Group; Dansk Socialrådgiverforening; Forbrugerrådet Tænk.

En række høringsparter efterspørger en nærmere afklaring af adgangen til at viderebehandle personoplysninger fra historiske, afsluttede og arkiverede sager til udvikling, træning og videreudvikling af AI-systemer. Spørgsmålene vedrører navnlig forholdet til databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 4, princippet om formålsbegrænsning og de gældende regler om opbevaring og sletning. Flere ønsker det tydeliggjort, at lovforslaget giver mulighed for viderebehandling af oplysninger, som myndighederne allerede lovligt er i besiddelse af, mens andre efterspørger en snævrere afgrænsning af de formål, hvortil historiske oplysninger kan anvendes. Der peges desuden på behovet for at sikre dataminimering, datakvalitet og passende beskyttelsesforanstaltninger, navnlig hvor historiske oplysninger kan afspejle tidligere praksis eller systematiske skævheder.

Der efterspørges endvidere klarere rammer for datadeling og udvikling af fælles AI-systemer på tværs af myndigheder og ressortområder. Flere høringsparter ønsker en bredere adgang til at videregive og samkøre personoplysninger med henblik på udvikling af fællesoffentlige AI-løsninger, mens andre fremhæver behovet for at præcisere, at lovforslaget ikke i sig selv etablerer hjemmel til videregivelse af personoplysninger mellem myndigheder. Der rejses i den forbindelse spørgsmål om mulighederne for at genbruge AI-modeller og træningsgrundlag samt om reglerne for fælles dataansvar.

Endelig efterspørges en tydeligere afklaring af private leverandørers mulighed for at udvikle, træne og videreudvikle AI-systemer på vegne af offentlige myndigheder og organer. Der ønskes navnlig klarhed over sondringen mellem behandling på myndighedens vegne og leverandørens anvendelse af personoplysninger til egne formål, herunder ved videreudvikling af løsninger, som anvendes af flere myndigheder. Der peges desuden på behovet for klare rammer for databehandleraftaler, anvendelse af underdatabehandlere og eventuelle tredjelandsoverførsler.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender bemærkningerne vedrørende rammerne for viderebehandling af personoplysninger i lovforslaget. Ministeriet har på den baggrund præciseret lovforslagets bemærkninger med henblik på at tydeliggøre mulighederne for og begrænsningerne i adgangen til at viderebehandle personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget har til formål at etablere et supplerende retsgrundlag, der giver offentlige myndigheder og organer mulighed for at

viderebehandle personoplysninger, som de allerede lovligt har indsamlet og opbevarer som led i deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning. Der er i den forbindelse lagt vægt på at understøtte myndighedernes mulighed for at anvende eksisterende oplysninger til udvikling og anvendelse af AI-systemer, samtidig med at behandlingen fortsat skal være nødvendig og proportional i forhold til det pågældende formål.

Ministeriet har derfor i lovforslagets bemærkninger nærmere præciseret hensynet bag adgangen til viderebehandling, herunder forholdet til databeskyttelsesforordningens regler om formålsbegrænsning og viderebehandling. Det ændrer imidlertid ikke ved, at den enkelte myndighed eller det enkelte organ fortsat skal overholde de øvrige databeskyttelsesretlige krav, herunder kravene om dataminimering, oplysningernes rigtighed og opbevaringsbegrænsning.

For så vidt angår ønsket om en bredere adgang til datadeling bemærker ministeriet, at lovforslaget ikke etablerer en selvstændig hjemmel til videregivelse eller samkøring af personoplysninger mellem offentlige myndigheder og organer. Det er ministeriets vurdering, at en generel adgang til videregivelse og samkøring af personoplysninger mellem myndigheder vil gå videre end lovforslagets formål. Der er lagt vægt på hensynet til, at viderebehandling af personoplysninger skal ske til tilstrækkeligt afgrænsede formål, og at en generel adgang til datadeling på tværs af den offentlige sektor ikke vil være proportional med hensynet til at understøtte udviklingen af AI-systemer.

Ministeriet bemærker dog, at lovforslaget ikke er til hinder for udvikling og anvendelse af fællesoffentlige AI-systemer, såfremt den nødvendige adgang til videregivelse eller samkøring af personoplysninger følger af anden lovgivning. Dette forudsætter, at den pågældende hjemmel kan rumme behandlingen til det konkrete formål, og at de øvrige databeskyttelsesretlige krav er opfyldt.

For så vidt angår samarbejdet med private leverandører bemærker ministeriet, at lovforslaget ikke ændrer ved de gældende regler om dataansvarlige og databehandlere. Offentlige myndigheder og organer vil således fortsat kunne lade eksterne leverandører behandle personoplysninger på deres vegne, herunder i forbindelse med udvikling, træning og videreudvikling af AI-systemer, når betingelserne efter databeskyttelsesreglerne er opfyldt.

Det er i den forbindelse væsentligt at sondre mellem behandling, som leverandøren foretager på vegne af den dataansvarlige myndighed eller det dataansvarlige organ, og behandling til leverandørens egne formål. En leverandør kan således ikke uden videre anvende myndighedens personoplysninger til eksempelvis selvstændig produktudvikling eller videreudvikling af AI-systemer til andre kunder. En sådan behandling vil skulle vurderes særskilt efter databeskyttelsesreglerne.

Ministeriet bemærker endvidere, at den dataansvarlige myndighed eller det dataansvarlige organ fortsat er ansvarlig for at sikre, at leverandørens behandling af personoplysninger sker i overensstemmelse med gældende ret, herunder reglerne om databehandleraftaler, underdatabehandlere og eventuelle overførsler til tredjelande.

På den baggrund finder ministeriet ikke anledning til at fastsætte yderligere regler om datadeling, fælles dataansvar eller anvendelse af eksterne leverandører i lovforslaget. Ministeriet vurderer, at den valgte afgrænsning sikrer en hensigtsmæssig adgang til viderebehandling af myndighedernes eksisterende oplysninger, samtidig med at spørgsmål om videregivelse og leverandørsamarbejde fortsat reguleres af de gældende databeskyttelsesretlige regler. Det er hertil ministeriets vurdering, at den valgte ordning rummer den rette balance mellem de forskellige interesser, idet den understøtter en bred adgang til viderebehandling af egne oplysninger.

2.2.7. Beslutningsstøtte, menneskelig involvering og artikel 22

Høringsparter: 3F; Borger 1; Borger 2; Borger 3; Borger 5; Borger 6; Dansk Erhverv; DI; HK Danmark; Danske Universiteter; FSR Danske Revisorer; Domstolsstyrelsen; KL; Justitia; Datatilsynet; Danske Regioner; Ingeniørforeningen IDA; IT-Branchen; Rådet for Digital Sikkerhed; Ældre Sagen; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Edora Group; EG Danmark A/S; Dansk Socialrådgiverforening; Forbrugerrådet Tænk.

Der efterspørges en klarere afgrænsning mellem beslutningsstøtte, profilering og fuldautomatiske afgørelser eller væsentlige tiltag efter databeskyttelsesforordningens artikel 22. Bemærkningerne angår bl.a. risikoscorer, udkast til afgørelser og breve, prioritering af sager, sagsforberedelse, klinisk triage og generativ AI. Der ønskes konkrete kriterier for, hvornår menneskelig involvering er tilstrækkelig til, at den endelige vurdering reelt foretages af et menneske.

Et gennemgående synspunkt er, at menneskelig involvering ikke bør reduceres til en formel godkendelse af systemets forslag. Der lægges vægt på, at medarbejderen har nødvendige faglige kompetencer, tid og adgang til oplysningerne i sagen, og at vedkommende kan gennemskue, efterprøve og fravige AI-systemets output. Der efterlyses derfor praktiske krav eller vejledning om dokumentation af det selvstændige skøn, logning, forklaringsfunktioner og mulighed for at registrere afvigelser. Det fremhæves samtidig, at mangelfuld kontrol kan medføre automatiseringsbias og udhule den individuelle vurdering.

Der er ikke fuld enighed blandt høringsparterne om den fremtidige afgrænsning. Nogle finder det positivt, at lovforslaget ikke giver hjemmel til afgørelser omfattet af artikel 22, mens andre ønsker undersøgt en særskilt og snævert afgrænset adgang til automatiserede begunstigende afgørelser eller bestemte lavrisikoanvendelser. Et særligt forslag angår autonome, CE-mærkede medicinske AI-systemer, hvor menneskelig kontrol i visse tilfælde foreslås placeret på systemniveau frem for ved hver enkelt vurdering. Andre advarer om, at AI-systemer ikke bør anbefale udfaldet af konkrete borgersager, men højst anvendes til bl.a. juridisk kvalitetskontrol.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet imødekommer bemærkningerne vedrørende fortolkning af lovforslagets definition af beslutningsstøtte, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, holdt op imod databeskyttelsesforordningens artikel 22 om automatiske individuelle afgørelser. Særligt er der fokuseret på menneskelig involvering, som led i beslutningsstøtte og som samtidig kan være afgørende for vurdering af, om noget kan udgøre en automatisk individuel afgørelse. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet har derfor præciseret og nuanceret

bemærkninger vedrørende grænsen mellem beslutningsstøtte og automatiske individuelle afgørelser.

Det bemærkes, at der har været efterspurgt konkrete krav om dokumentation og lignende i forbindelse med beslutningsstøtte for at understøtte kravet om reel menneskelig involvering. Der er ikke Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets hensigt, at der skal fastsættes yderligere krav til sagsbehandlingen og brugen af AI-systemer, end der allerede findes ved anden lovgivning, f.eks. forvaltningsloven, forordningen om kunstig intelligens og dataforordningens artikel 22, som myndigheder forudsættes af følge. Definitionen i lovforslagets § 2, nr. 1 er dog justeret således, at det er tydeliggjort, at en fysisk person selv skal foretage en faglig vurdering. Derudover er dette i bemærkningerne suppleret med yderligere og mere konkrete eksempler på, hvordan reel menneskelig vurdering kan understøttes.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet ser i høringssvarene en række forskellige holdninger til muligheden for at foretage automatiske afgørelser, der både ønsker det muliggjort og ønsker det tydeligere begrænset. Dette understreger Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets holdning om, at muligheden for at lovliggøre automatiske individuelle afgørelser ved brug af AI-systemer kræver udførlige analyser for at identificere behov, potentiale og risici. Derfor vil Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet ikke ved dette lovforslag indføre en generel hjemmel til at foretage automatiske individuelle afgørelser.

2.2.8. Dokumentation, kvalitetssikring, ansvar og tilsyn

Høringsparter: HK Danmark; FSR Danske Revisorer; Dansk Erhverv; DI; Danske Universiteter; Borger 1; Borger 2; Borger 3; Borger 4; Borger 5; Borger 6; Justitia; Datatilsynet; Rådet for Digital Sikkerhed; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); EG Danmark A/S; Dansk Socialrådgiverforening; Forbrugerrådet Tænk; IT-Branchen; Ingeniørforeningen IDA; GRO Capital A/S og QUMEA Danmark; Ældre Sagen; KL; IT-Politisk Forening.

Der er bred efterspørgsel efter krav til dokumentation, som gør det muligt at rekonstruere, hvordan AI-systemer er anvendt i en konkret sag, og hvordan myndigheden er nået frem til sin endelige vurdering. Det fremhæves, at dokumentationskravene efter omstændighederne bør omfatte systemets og modellens version, relevante input og output, AI-genererede udkast eller anbefalinger og medarbejderens selvstændige vurdering. Behovet knyttes navnlig til efterprøvelse ved klage og domstolsprøvelse, ansvar for fejl og borgerens mulighed for at forstå afgørelsesgrundlaget. Dertil efterlyses afklaring om samspillet med gældende regler om f.eks. notat- og journaliseringspligt.

Flere ønsker, at borgeren ved en AI-understøttet afgørelse får indsigt i systemets bidrag, myndighedens efterfølgende overvejelser og den endelige begrundelse. Der fremsættes både forslag om bindende krav og om fælles vejledning eller skabeloner, der kan understøtte en ensartet og proportional dokumentationspraksis.

Der fremhæves desuden et behov for test, kvalitetssikring og løbende overvågning af AI-systemers resultater, navnlig med henblik på fejl, diskrimination og systematiske skævheder i data og output. Det efterspørges tydeliggjort, hvilke kontroller der skal foretages før ibrugtagning, ved væsentlige systemændringer og under den løbende anvendelse. Flere foreslår risikobaserede minimumsstandarder, uafhængig test og dokumentation for systemernes faktiske kvalitet og konsekvenser for afgørelsers rigtighed.

En høringspart fremhæver endvidere, at lovforslaget ikke bør træde i kraft, før de centrale krav til højrisiko-AI-systemer efter forordningen om kunstig intelligens finder anvendelse. Der foreslås derfor indført nationale overgangsforanstaltninger, der skal sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i den mellemliggende periode.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender vigtigheden af, at offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer sker på en forsvarlig og gennemsigtig måde, herunder at AI-systemernes anvendelse kan dokumenteres, kontrolleres og efterprøves. Dette er særligt væsentligt, når AI-systemer anvendes som led i offentlig sagsbehandling.

Ministeriet bemærker i den forbindelse, at der allerede efter gældende ret findes en række krav og forpligtelser, der har til formål at sikre forsvarlig udvikling og anvendelse af AI-systemer samt korrekt og gennemsigtig sagsbehandling i den offentlige sektor. Dette omfatter bl.a. kravene efter databeskyttelsesforordningen, de almindelige forvaltningsretlige regler og forordningen om kunstig intelligens, som tilsammen fastsætter rammer for bl.a. dokumentation, risikostyring, kvalitetssikring og kontrol.

Der er således allerede efter den gældende regulering taget stilling til en række af de risici, der kan opstå ved behandling af personoplysninger, offentlig sagsbehandling og anvendelse af AI-systemer. Det er ikke ministeriets intention med lovforslaget at fastsætte yderligere generelle krav til dokumentation, teknisk kontrol eller organisatoriske foranstaltninger end dem, der allerede følger af gældende ret. Ministeriet finder det derimod hensigtsmæssigt at fastholde de eksisterende retlige rammer, hvorefter de konkrete krav afhænger af den pågældende behandling og anvendelsen af AI-systemet.

For så vidt angår medarbejderkompetencer bemærker ministeriet, at der efter artikel 4 i forordningen om kunstig intelligens allerede gælder regler vedrørende understøttelse af AI-færdigheder hos personale og andre personer, der håndterer AI-systemer på vegne af udbydere og idriftsættere. Ministeriet fremhæver endvidere, at anvendelsen af AI-systemer til beslutningsstøtte forudsætter reel menneskelig involvering. Dette indebærer bl.a., at den pågældende medarbejder skal have de fornødne kompetencer og mulighed for at foretage en selvstændig og kritisk vurdering af AI-systemets output.

Ministeriet har i den forbindelse søgt at imødekomme høringsparternes ønsker om en nærmere konkretisering af kravene til menneskelig involvering. Lovforslagets definition af beslutningsstøtte og de tilhørende bemærkninger er således blevet præciseret og suppleret med konkrete eksempler, der tydeliggør, hvad der skal forstås ved reel menneskelig involvering. Ministeriet har dermed imødekommet bemærkningerne delvist, uden at der er indført særskilte dokumentationskrav i

lovforslaget.

Ministeriet bemærker endvidere, at offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer fortsat vil være underlagt de eksisterende regler om tilsyn og kontrol. Dette omfatter bl.a. Datatilsynets tilsyn med overholdelsen af databeskyttelsesreglerne samt de krav om dokumentation, registrering og markedsovervågning, der følger af forordningen om kunstig intelligens, herunder de særlige forpligtelser, der gælder for visse AI-systemer, der udgør højrisiko-AI-systemer.

På den baggrund vurderer ministeriet, at der ikke er behov for at indføre yderligere generelle dokumentations-, kontrol- eller tilsynsforpligtelser med lovforslaget. Det vil fortsat påhvile den enkelte offentlige myndighed eller det enkelte offentlige organ at sikre, at udviklingen og anvendelsen af AI-systemer sker i overensstemmelse med gældende ret. Ministeriet forventer samtidig, at den kommende vejledningsindsats vil kunne bidrage til at tydeliggøre samspillet mellem de eksisterende krav og deres betydning for myndighedernes anvendelse af AI-systemer.

For så vidt angår bemærkningen om anvendelsestidspunktet for højrisikokravene i forordningen om kunstig intelligens bemærker ministeriet, at det ikke anses for hensigtsmæssigt at afvente anvendelsestidspunkter af højrisikokravene efter forordningen om kunstig intelligens. Dette begrundes med, at offentlige myndigheder og organer efter lovforslagets formål så hurtigt som muligt skal have mulighed for at udvikle og anvende AI-systemer. I den forbindelse skal alle gældende databeskyttelsesretlige og forvaltningsretlige krav overholdes. Når højrisikokravene efter forordningen om kunstig intelligens fra den 2. december 2027 finder anvendelse, skal disse ligeledes overholdes. Det bemærkes endeligt, at det langt fra vil være alle offentlige AI-systemer, der vil udgøre "højrisiko-AI-systemer" efter forordningen om kunstig intelligens.

2.2.9. Grundlæggende rettigheder, sårbare borgere og konsekvensanalyser

Høringsparter: Borger 1; Borger 2; Borger 3; HK Danmark; FSR Danske Revisorer; Justitia; IT-Politisk Forening; Datatilsynet; GRO Capital A/S og QUMEA Danmark; Rådet for Digital Sikkerhed; Ældre Sagen; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Edora Group; Danske Regioner; Dansk Socialrådgiverforening; Priway ApS; Forbrugerrådet Tænk.

Flere høringssvar understreger, at udvikling og anvendelse af AI i det offentlige skal ske under iagttagelse af grundlæggende rettigheder, nødvendighed og proportionalitet og med en konkret vurdering af konsekvenserne for de registrerede. Der efterlyses klarere regler eller praksis for risikovurderinger, databeskyttelse gennem design og gennemførelse af konsekvensanalyser (DPIA), herunder om behovet for yderligere garantier ved behandlinger, som ikke nødvendigvis falder under højrisikokategorierne i forordningen om kunstig intelligens. Nogle ønsker obligatoriske, dokumenterede og eventuelt offentligt tilgængelige risikovurderinger for bestemte anvendelser.

Der peges særligt på forholdene for børn, ældre, patienter og andre personer i sårbare situationer. På social- og sundhedsområdet fremhæves risikoen for tab af

individuel vurdering, utilsigtet profilering, intensiv monitorering og indgreb i værdighed eller privatliv.

En række forslag vedrører brug af mindre indgribende tekniske løsninger, herunder sensorer uden billed- eller lydoptagelse, anonymisering, ikke-sammenkoblede attestationer og andre privatlivsfremmende teknologier. Der efterspørges dokumentation for, at alternative løsninger er overvejet, før omfattende behandling af personoplysninger iværksættes.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at offentlige myndigheder og organers behandling af personoplysninger ved brug af AI-systemer efter dette lovforslag altid ville skulle ske i overensstemmelse med de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5. Dermed vil offentlige myndigheder og organer skulle vurdere, hvorvidt en tiltænkt behandling er nødvendig og proportional i forhold til formålet med behandlingen. Derudover vil de skulle sikre sig, at behandlingen begrænses til kun de nødvendige personoplysninger. Der findes altså allerede en række forpligtelser i forbindelse med behandling af personoplysninger, der har til formål at begrænse behandlingen og understøtte beskyttelsen af den registreredes rettigheder.
Derudover er der i databeskyttelsesforordningen fastsat regler for konsekvensanalyser og risikovurderinger, herunder hvornår de skal foretages og hvad de bør indeholde. Dertil bemærker Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, at der fortsat vil skulle tages stilling til, hvor indgribende en behandling vil være, herunder med særligt hensyn til sårbare grupper, som f.eks. børn.

Det er ikke Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets hensigt at ændre på disse rammer for behandling af personoplysninger. Lovforslaget ændrer derfor ikke på, at offentlige myndigheder og organer vil skulle iagttage sine forpligtelser efter databeskyttelsesforordningen, førend behandling kan ske lovligt. Herudover skal offentlige myndigheder og organer ved udvikling og anvendelse af AI-systemer overholde de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder kravene om saglighed og proportionalitet. Det er samtidig ikke Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets hensigt at gøre det sværere for offentlige myndigheder og organer at behandle personoplysninger ved brug af AI-systemer, herunder fastsætte strengere krav, end hvad der i forvejen gælder. I stedet henviser ministeriet til, at man ved gældende lovgivning, herunder særligt databeskyttelsesforordningen, allerede har taget stilling til, hvornår hvilke krav skal gælde.

Det er derfor Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at der allerede foreligger tilstrækkelige forpligtelser for bl.a. beskyttelse af den registreredes rettigheder. Der er dog i lovforslaget nu henvist til databeskyttelsesforordningens artikel 25, der omhandler databeskyttelse ved design for at understrege vigtigheden i, at behandlingsaktiviteter og teknologier indrettes på en sådan måde, at en dataansvarlig kan varetage den registreredes rettigheder og interesser.

2.2.10. Registreredes rettigheder og muligheder for begrænsning efter § 4

Høringsparter: Dansk Industri (DI); FSR Danske Revisorer; HK Danmark; Borger 1; Borger 2; Borger 3; Borger 4; Borger 6; KL; Datatilsynet; Justitia; IT-Politisk Forening; Domstolsstyrelsen; Rådet for Digital Sikkerhed; Ældre Sagen; Dansk

Selskab for Almen Medicin (DSAM); Dansk Socialrådgiverforening; Priway ApS; Forbrugerrådet Tænk.

Der rejses spørgsmål om rækkevidden af bemyndigelsen i § 4 til at begrænse registreredes rettigheder og om forholdet til databeskyttelsesforordningens artikel 23. Flere efterspørger en mere præcis angivelse af, hvilke rettigheder og behandlinger en begrænsning kan omfatte, hvilke saglige formål der kan begrunde indgrebet, og hvordan nødvendighed, proportionalitet og særlige garantier skal dokumenteres. Det ønskes også afklaret, om reglerne kan fastsættes generelt for et ressortområde eller bør knyttes til afgrænsede opgaver eller systemtyper.

Høringsparterne har forskellige opfattelser af behovet for og formen på sådanne begrænsninger. Nogle ønsker en mere praktisk håndtering af rettighederne i forhold til træningsdata, modelparametre og output, herunder sondringen mellem personoplysninger og anonymiserede modeller. Andre advarer mod brede, generelle undtagelser og foreslår, at visse begrænsninger kun fastsættes ved lov eller i konkret sektorlovgivning. Et særskilt forslag går på at lade § 4 udgå og regulere eventuelle begrænsninger i den enkelte sektorlovgivning.

Der efterlyses desuden klarere rammer for indsigt, information, berigtigelse, sletning, indsigelse, begrænsning af behandling og efterprøvelse, ikke mindst ved behandling af helbredsoplysninger. Flere bemærkninger peger på, at praktiske vanskeligheder ved at imødekomme rettigheder i træningsdata ikke uden videre kan begrunde tilsvarende begrænsninger ved anvendelsen af et færdigudviklet AI-system. Øget gennemsigtighed, logning og adgang til begrundede afgørelser fremhæves som væsentlige retssikkerhedsgarantier.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender bemærkninger vedrørende klarhed af og begrænsning af lovforslagets §4. Det er ministeriets hensigt, at det med bestemmelsen skal være administrativt lettere at indføre en begrænsning af den registreredes rettigheder i de begrænsede tilfælde, hvor dette vil være muligt efter Databeskyttelsesforordningen. Det er dog ikke ministeriets hensigt at ændre på, hvornår der kan laves begrænsninger i den registreredes rettigheder.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet ser i høringssvarene, at der er en vis usikkerhed om, hvornår der kan indføres begrænsninger. Dertil henviser ministeriet til de afgrænsede hensyn, der er opstillet i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, med opmærksomhed på, at det efter databeskyttelsesforordningen kræves, at begrænsninger skal være proportionale til hensynet.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at der allerede i databeskyttelsesforordningen er fastsat relevante og velovervejede kriterier for hvornår der kan foretages begrænsninger i den registreredes rettigheder og i hvilket omfang. Det er ikke ministeriets intention at indføre krav til begrænsning af den registreredes rettigheder, der afviger fra disse allerede eksisterende kriterier. Det bemærkes dertil, at databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1 og 2, er gengivet i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender dog bekymringen for, at adgangen til at begrænse den registreredes rettigheder kan misforstås. Derfor har ministeriet præciseret bemærkningerne til bestemmelsen, således at

det er tydeliggjort, at det alene er i et meget begrænset omfang, at der kan udstedes bekendtgørelser om hel eller delvis begrænsning af den registreredes rettigheder. Hertil er der nu tilføjet en henvisning til databeskyttelsesforordningens artikel 25 om databeskyttelse ved design for at understrege vigtigheden i at indrette behandlingsaktiviteter og teknologier på en måde, at den dataansvarlige kan iagttage den registreredes rettigheder og interesser.

2.2.11. Økonomiske konsekvenser, effektivisering og opfølgning

Høringsparter: Datatilsynet; HK Danmark; DI; Borger 3; Borger 5; Justitia; Ingeniørforeningen IDA; IT-Branchen; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Edora Group; Dansk Socialrådgiverforening; Priway ApS.

Flere høringssvar efterspørger en mere fuldstændig vurdering af lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser. Det fremhæves, at mulige effektiviseringsgevinster bør holdes op mod omkostninger til udvikling, dataklargøring, drift, uddannelse, dokumentation, risikostyring, kvalitetssikring og kontrol. Det foreslås, at forventede gevinster så vidt muligt underbygges med konkrete erfaringer og dokumenterede nettoeffekter frem for generelle antagelser. Enkelte høringssvar fremhæver betydelige muligheder for øget kapacitet og effektivisering, herunder på sundhedsområdet.

Der peges på behovet for at følge lovens virkninger efter ikrafttrædelsen med fokus på kvaliteten af afgørelser, fejl, bias, klager, registreredes rettigheder, menneskelig kontrol, medarbejdernes arbejdsvilkår og faktisk anvendelse af AI. Som virkemidler foreslås periodisk evaluering, offentlig rapportering, kontrol med økonomiske effekter og opfølgning på, om sektorregler eller uklare rammer fortsat hindrer hensigtsmæssige løsninger.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at der ved implementering af AI-systemer kan være en række økonomiske og administrative konsekvenser, men at disse konsekvenser udspringer af krav, der i forvejen gælder efter anden lovgivning f.eks. databeskyttelsesforordningen.

Ministeriet bemærker endvidere, at lovforslaget har til formål at etablere et generelt retsgrundlag for offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer, men indebærer ikke i sig selv en forpligtelse til, at konkrete AI-systemer skal udvikles eller tages i brug.

De faktiske økonomiske og administrative konsekvenser vil derfor i væsentligt omfang afhænge af, hvordan de enkelte myndigheder og organer vælger at udnytte lovens muligheder, herunder hvilke AI-systemer der udvikles og anvendes, og til hvilke formål. Det er på den baggrund ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage en nærmere vurdering af de samlede økonomiske og administrative konsekvenser eller at opgøre eventuelle effektiviseringsgevinster.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker endvidere, at lovforslaget indeholder bemyndigelser til at fastsætte nærmere regler og foranstaltninger ved bekendtgørelse. Eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser heraf vil blive vurderet i forbindelse med udstedelsen af de pågældende bekendtgørelser.

2.2.12. Sundhedsområdet, klinisk AI og patientrettigheder

Høringsparter: Danske Regioner; GRO Capital A/S og QUMEA Danmark; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM).

Der efterspørges en nærmere afklaring af samspillet mellem den foreslåede AI-hjemmel og sundhedslovgivningen, databeskyttelsesreglerne, forordningen om kunstig intelligens og forordningen om medicinsk udstyr (MDR). Spørgsmålene angår navnlig klinisk beslutningsstøtte, patientoplysninger, sundhedspersoners faglige ansvar og de krav til godkendelse, kvalitet og sikkerhed, som gælder for medicinsk udstyr og AI-baseret velfærdsteknologi.

Flere ønsker tydeligere patientrettigheder ved anvendelse af AI i sundhedsvæsenet. Der er bl.a. foreslået en ret til at fravælge, at helbredsoplysninger anvendes til udvikling og gentræning efter den generelle hjemmel, og en særskilt mulighed for at fravælge klinisk AI i eget udrednings- eller behandlingsforløb. Der efterlyses også præcisering af reglerne om information, journalføring, tavshedspligt, patientsikkerhed og konkret vurdering ved viderebehandling af sundhedsdata.

Et andet spørgsmål er udvikling og anvendelse af medicinsk AI internt på sundhedsinstitutioner efter MDR artikel 5, stk. 5. Der foreslås overvejet strengere forhåndskontrol eller CE-mærkning af visse risikofyldte løsninger.

Endelig rejses spørgsmålet om særlige begrænsninger for politi- og efterretningstjenesters adgang til større datasamlinger med helbredsoplysninger, herunder et forslag om konkret mistanke og forudgående retskendelse som betingelser.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender, at der på sundhedsområdet gør sig særlige hensyn gældende, som har betydning for offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet bemærker, at lovforslaget har til formål at etablere et generelt retsgrundlag for offentlige myndigheders og organers behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer på tværs af den offentlige sektor. Lovforslaget har således ikke til formål særskilt at regulere anvendelsen af AI inden for de enkelte sektorer, herunder sundhedsområdet.

Lovforslaget ændrer heller ikke på de særlige regler og forpligtelser, der gælder på sundhedsområdet, herunder efter sundhedslovgivningen, forordningen om kunstig intelligens og forordningen om medicinsk udstyr. Offentlige myndigheder og organer vil således fortsat skulle iagttage de relevante sektorspecifikke regler ved udvikling og anvendelse af AI-systemer i medfør af lovforslaget.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet er samtidig opmærksomt på, at samspillet mellem lovforslaget og den øvrige regulering kan give anledning til spørgsmål om den praktiske anvendelse af loven. Derfor tages dette med op til overvejelse, når ministeriet fastlægger behovet for den kommende vejledningsindsats.

2.2.13. Klageadgang og uafhængig genvurdering

Høringsparter: Datatilsynet; Justitia; Borger 6; Edora Group.

Der efterspørges effektive muligheder for at efterprøve AI-understøttede afgørelser og væsentlige vurderinger. Det fremhæves, at dokumentationen bør gøre det muligt for klageinstanser og domstole at undersøge både AI-systemets input og output, den faglige eller juridiske vurdering foretaget af en medarbejder og den endelige afgørelses begrundelse. Tydelig kompetence- og ansvarsfordeling samt adgang til det relevante sagsgrundlag fremhæves som forudsætninger for reel prøvelse.

Der er derudover fremsat et særskilt forslag om en ny, gebyrfri ret til en uafhængig AI-fri genvurdering af sager, hvor AI har påvirket den offentlige vurdering.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet er enig i, at det er vigtigt, at borgerne fortsat har mulighed for at klage over offentlige myndigheders og organers afgørelser – også hvor der er anvendt AI som led i sagsbehandlingen.

Lovforslaget omfatter offentlige myndigheders og organers anvendelse af AI-systemer på tværs af den offentlige sektor. Anvendelsen af AI vil således kunne indgå i forskellige typer af afgørelser og øvrig opgavevaretagelse, hvor der gælder forskellige regler om klageadgang og prøvelse, bl.a. efter forvaltningsloven.

Lovforslaget ændrer ikke ved de gældende regler om klageadgang. Borgerne vil derfor fortsat kunne klage over afgørelser efter de almindelige regler på det pågældende område, herunder gøre indsigelse mod myndighedens anvendelse af AI som led i sagsbehandlingen. Det vil herefter være den pågældende myndighed eller klageinstans der skal vurdere, om anvendelsen af AI er sket i overensstemmelse med gældende ret, og om dette har betydning for afgørelsens lovlighed. Derudover vil det fortsat gælde, at ved databeskyttelsesretlige brud vil borgere kunne foretage en indberetning til Datatilsynet, som er tilsynsmyndighed for databeskyttelsesreglerne.

Det er på den baggrund vurderingen, at der ikke er behov for at indføre en særskilt klageordning eller ret til en uafhængig AI-fri genvurdering. Borgernes eksisterende klagemuligheder og retssikkerhedsgarantier opretholdes uændret med lovforslaget.

2.2.14. Parlamentarisk kontrol og orienteringsforpligtelse

Høringsparter: Justitia; Borger 1; Borger 2; IT-Politisk Forening; Ældre Sagen; Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM); Rådet for Digital Sikkerhed.

Der rejses spørgsmål om den demokratiske og parlamentariske kontrol med lovforslagets brede, generelle hjemmel til udvikling og anvendelse af AI-systemer i den offentlige sektor. Det fremhæves, at lovforslaget giver mulighed for en række forskellige anvendelser af AI-systemer, uden at de enkelte anvendelser nødvendigvis vil blive underlagt særskilt lovbehandling. Der efterspørges derfor en højere grad af parlamentarisk kontrol og gennemsigtighed med offentlige myndigheders og organers anvendelse af AI-systemer. Det foreslås bl.a., at reguleringen i højere grad sker gennem sektorspecifikke lovhjemler, hvor Folketinget får mulighed for at tage stilling til de konkrete anvendelser og tilhørende retssikkerhedsmæssige hensyn.

Der fremsættes endvidere et særskilt forslag om at indføre en orienteringsforpligtelse, hvorefter Folketinget årligt orienteres om offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer. Orienteringen foreslås bl.a. at omfatte relevante konsekvensanalyser, risici for borgernes rettigheder og retssikkerhed samt oplysninger om, hvordan systemerne fungerer i praksis, herunder konstaterede fejl og iværksatte foranstaltninger. Der efterspørges ligeledes løbende offentlighed om myndighedernes konkrete anvendelse af AI-systemer og der foreslås endvidere, at der etableres et offentligt register over offentlige myndigheders og organers anvendelse af AI-systemer med oplysninger om bl.a. systemernes formål, anvendte personoplysninger og gennemførte risikovurderinger.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet anerkender vigtigheden af at sikre demokratisk kontrol og gennemsigtighed med offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer.

Ministeriet bemærker, at lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser alene giver mulighed for at fastsætte nærmere regler inden for de rammer, der følger af lovforslaget og den øvrige gældende regulering. Eventuelle bekendtgørelser vil således skulle udstedes under iagttagelse af de almindelige regler og procedurer for regeludstedelse, herunder de relevante krav efter databeskyttelsesreglerne. Lovforslaget ændrer ikke ved Folketingets eksisterende muligheder for at føre parlamentarisk kontrol med regeringens og myndighedernes forvaltning.

Hertil kommer, at Datatilsynet skal høres i forbindelse med udarbejdelsen af regler om behandling af personoplysninger. Der eksisterer således allerede en række kontrol- og tilsynsmekanismer, som lovforslaget ikke ændrer ved.

Idet lovforslaget finder anvendelse på tværs af den offentlige sektor og ikke regulerer konkrete AI-systemer, finder ministeriet ikke grundlag for med lovforslaget at indføre en generel forpligtelse til årligt at orientere Folketinget om samtlige offentlige myndigheders og organers udvikling og anvendelse af AI-systemer. Ministeriet vurderer således, at hensynet til kontrol og gennemsigtighed fortsat kan varetages inden for rammerne af de eksisterende regler og kontrolmekanismer.

For så vidt angår forslaget om at etablere et offentligt register over offentlige myndigheders og organers anvendelse af AI-systemer bemærker Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, at der allerede efter forordningen om kunstig intelligens gælder registreringsforpligtelser for visse AI-systemer, herunder i EU's fælles database. Ministeriet finder det på den baggrund ikke hensigtsmæssigt med lovforslaget at indføre en yderligere generel registreringsforpligtelse, der vil omfatte samtlige AI-systemer, uanset deres anvendelsesområde og risici.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været sendt i offentlig høring, er der foretaget følgende indholdsmæssige ændringer:

1) Præcisering af begrebet ”beslutningsstøtte” efter lovforslagets § 2, nr. 1, og afgrænsning til automatiske individuelle afgørelser efter databeskyttelsesforordningens artikel 22. Bemærkningerne er præciseret således, at forholdet mellem

databeskyttelsesforordningens artikel 22 og beslutningsstøtte er tydeliggjort, samt hvad der må forstås ved menneskelig involvering.

2) Præcisering af hensyn til begrænsning af den registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1. Der er foretaget præcisering, så det er tydeliggjort, hvornår der kan foretages begrænsning af den registreredes rettigheder. I den forbindelse er der foretaget justeringer, således at der er henvist til databeskyttelse gennem design efter databeskyttelsesforordningens artikel 25 og at AI-systemers arkitektur ikke kan begrunde en begrænsning.

3) Præcisering af rammerne for viderebehandling af personoplysninger, samt hensynet bag. Bemærkninger vedrørende offentlige myndigheder og organers mulighed for at viderebehandle personoplysninger, herunder fra historiske og lukkede sager, er præciseret og hensynet bag muligheden for viderebehandlet er adresseret direkte.

4) Præcisering af forholdet mellem lovforslagets § 3, stk. 1 og stk. 2, således at det er tydeliggjort, at retsgrundlaget for behandling af personoplysninger findes i § 3, stk. 1 – også for følsomme personoplysninger og oplysninger om straffedomme og lovovertrædelser. Derimod vil lovforslagets § 3, stk. 2, alene udgøre en mulighed for at fastsætte foranstaltninger og garantier ved konkret behov herfor.

5) Justering i lovforslagets § 3, stk. 2, således at der gives bemyndigelse til at fastsætte både foranstaltninger og garantier for den registreredes rettigheder for at ensrette med de forskellige krav i databeskyttelsesforordningen.

6) Præcisering af lovforslagets anvendelsesområde, således at det er tydeliggjort, hvad der menes med hhv. ”myndigheder” og ”organer”.

7) Præcisering af lovforslagets bemærkninger vedrørende implementeringsmæssige konsekvenser.

Herudover er der i lovforslaget foretaget mindre rettelser samt forskellige ændringer af primært sproglig og lovteknisk karakter.